

TALE

Materiale til forelæggelse for FEU den 10.
juni 2021

4. juni 2021

J.nr. 2021 - 3814

CAP1

Det talte ord gælder

Tak for ordet, formand.

Jeg vil i dag forelægge de temaer, som vi skal drøfte på rådsmødet for EU's beskæftigelses- og socialministre mandag den 14. juni i Luxembourg.

Jeg vil fortælle om de otte emner på dagsordenen, som falder under mit ressortområde.

De forelægges alle udvalget til orientering.

[Forslag til direktiv om passende mindstelønninger i den Europæiske Union]

Lad mig starte med en velkendt og højprioriteret sag: direktivforslaget om passende mindstelønninger.

Det portugisiske formandskab har erkendt, at de ikke på nuværende tidspunkt kan indfri deres ambitioner om at få forslaget vedtaget i Rådet. Derfor er sagen *ikke* sat på dagsordenen til generel indstilling – men i stedet som fremskridtsrapport og politisk debat.

Det er godt, vil jeg skynde mig at tilføje.

[Fremskridtsrapporten]

Fremskridtsrapporten skal hverken forhandles eller godkendes på rådsmødet – den er alene formandskabets mulighed for at gøre status.

Fremskridtsrapporten gengiver de væsentligste problemstillinger og medlemsstaternes overordnede holdninger. Blandt andet fremgår det tydeligt, at en række medlemsstater ønsker forsikringer for, at direktivforslaget ikke giver individuelle rettigheder.

[Politisk debat]

På rådsmødet skal vi have en politisk drøftelse om forslaget.

Her vil jeg igen fremhæve, at forslaget ikke er en blomst groet i vores have, og at vi i stedet ser andre muligheder for at fremme passende mindstelønninger i Europa. Det er helt afgørende, at der bliver skabt sikkerhed for, at direktivet ikke vil underminere den danske model.

Vi har fokus på, at direktivet ikke kan give individuelle rettigheder i forhold til minimumsløn. Det

gælder direktivets artikel 1, som beskriver direktivets formål og afgrænsninger og artikel 11, som handler om særlige klage- og tvistbilæggelsesprocedurer i forhold til løn.

Vi mener jo slet ikke, at der er hjemmel i traktaten til individuelle rettigheder ved fastsættelse af løn. Det vil vi have skrevet tydeligere i teksten, for at der ikke senere skal komme såkaldt dynamiske tolkninger fra EU-Domstolen.

Fastsættelse af lønniveauet er et nationalt anliggende, og i Danmark er det arbejdsmarkedets parter, der uden regeringens indblanding fastsætter lønniveauet gennem kollektive overenskomster. Det skal parterne kunne blive ved med.

Derfor vil jeg også fremhæve vigtigheden af, at parternes autonomi skal respekteres. Det er særligt relevant i artikel 4 om overenskomstdækning.

Jeg har set Kommissionens bemærkning til den samme bekymring i Folketingets begrundede udtalelse. Her fremhæver Kommissionen, at medlemsstaten jo kan overlade det til parterne at implementere direktivet. Det er en pointe, som vi savner, at Kommissionen kommer tydeligere frem med, også i Rådets arbejdsgruppe.

Samtidigt vil jeg på rådsmødet tilkendegive, at løn aftalt mellem parterne pr. definition har et passende niveau, og at løn fastsat i danske overenskomster derfor ikke skal vurderes i EU-systemet.

[Videre strategi]

Som det fremgår, har vi fra dansk side fortsat en række bekymringer og ubesvarede spørgsmål.

Vi arbejder tæt sammen med Sverige om at påvirke selve direktivteksten, så den giver så få skadevirkninger på den danske model som muligt – hvis et direktiv altså ender med at blive vedtaget på et tidspunkt.

Men jeg vil gerne – endnu engang – slå fast, at regeringen *fortsat* er imod et direktivforslag på dette område. Også selvom vi aktivt søger indflydelse på teksten.

Derfor samarbejder vi fortsat aktivt med de øvrige medlemsstater, der også er skeptiske af den ene eller anden grund. Min svenske kollega og jeg har taget initiativ til et møde i denne kreds, der blev afholdt i går. Her var der enighed om, at der fortsat er udfordringer med Kommissionens forslag.

I forbindelse med rådsmødet vil jeg desuden drøfte sagen med en række ministerkollegaer. Blandt andet kollegaer fra Frankrig og Spanien. Og sammen med Sverige skal jeg mødes med den kommende slovenske formand.

Før jeg runder af om mindsteløn, vil jeg gentage, hvad jeg har sagt før: Uanset hvordan direktivforslaget måtte udvikle sig – så har vi fortsat mulighed for at stemme nej i sidste ende. Derudover vil vi fortsat kunne anlægge et såkaldt annullations-søgsmål ved EU-Domstolen, hvis vi vurderer, at et endeligt direktiv går for langt i forhold til trakta-ten.

Det vil afhænge af en samlet vurdering, som jeg selvfølgelig vil forelægge for udvalget, når og hvis et forhandlingsoplæg bliver aktuelt.

Om den videre proces i Rådet kan jeg oplyse, at det slovenske formandskab vil arbejde for at opnå enighed i Rådet under deres formandskab. De planer vil jeg få uddybet, når jeg – som nævnt – sammen med min svenske kollega også mødes med den slovenske minister under rådsmødet.

Jeg vil fortsat holde udvalget orienteret om relevante udviklinger i sagen og kan forsikre jer om, at

vi fra regeringens side fortsat gør *alt*, hvad vi kan for at sikre den danske model.

[Forslag til direktiv om bindende løngennem-sigtighedstiltag]

Jeg vil nu gå videre til at orientere om forslaget om at styrke overholdelsen af EU's ligelønsprincip gennem løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer, som jeg også tidligere har orienteret udvalget om.

Forslaget er på dagsordenen i form af en fremskridtsrapport – en rapport, som jeg på rådsmødet vil kvittere for og tage til efterretning.

[Status]

Under det portugisiske formandskab har der været fem arbejdsgruppemøder i regi af Rådet, hvor medlemsstaterne har haft mulighed for at stille afklarende spørgsmål.

Spørgelysten til det meget detaljerede forslag har været stor. Derfor har det kun været muligt at have en førstelæsning af 11 ud af de i alt 34 artikler i forslaget.

Alle medlemsstater – herunder Danmark – har fortsat fastholdt deres undersøgelsesforbehold for teksten.

[Regeringens holdning]

Hvad angår regeringens holdning, så støtter vi op om EU's ligelønsprincip og ambitionen om et samfund, hvor mænd og kvinder reelt har lige muligheder, og hvor løn ikke afhænger af køn.

Samtidig ser regeringen med bekymring på detaljeringsgraden i forslaget. Flere elementer synes umiddelbart svært forenelige med den danske model, hvor løndannelsen i vidt omfang er overladt til arbejdsmarkedets parter. Det gælder særligt blandt forslagets meget detaljerede bestemmelser om håndhævelse og tilsyn.

Regeringen vil være optaget af at værne om den danske model og af at skabe respekt for parternes rolle og autonomi. Vi vil arbejde for, at eventuelt nye tiltag kan implementeres gennem kollektive aftaler og på at tilpasse nye krav, så de i højere grad passer ind i et dansk setup.

Jeg forventer, at vi ser ind i et længerevarende forhandlingsforløb, hvor der kan gå endnu en rum tid, før Rådet har en tekst at tage stilling til.

Jeg ser frem til tæt samarbejde med Folketinget - også i denne sag.

[Opfølgning på det sociale topmøde i Porto og næste skridt for EPSCO-Rådet]

På rådsmødet skal vi også drøfte opfølgning på det sociale topmøde d. 7. maj i Porto.

Formandskabet har lagt op til, at drøftelsen skal handle om:

- 1) Social genopretning efter COVID-19;
- 2) Fastsættelsen af nationale mål, der skal bidrage til de samlede EU-målsætninger;
- 3) Fremtiden for det europæiske semester.

På Porto-topmødet blev der blandt andet udtrykt opbakning til de tre europæiske 2030-mål, som jeg forelagde udvalget den 6. maj. De tre mål vedrører områder, der er helt centrale i gen-opretningen, nemlig beskæftigelse, opkvalificering og bekæmpelse af fattigdom.

Med udgangspunkt i de to førstnævnte vil jeg på rådsmødet bidrage med de danske erfaringer med at håndtere pandemien.

Gennem trepartsaftaler og brede aftaler med i Folketinget har vi i Danmark formået at holde hånden under beskæftigelsen og samtidig investeret massivt i opkvalificering.

Som nævnt vil drøftelsen på rådsmødet også handle om fastsættelsen af nationale mål, der skal bidrage til de overordnede EU-mål om beskæftigelse, opkvalificering og reduktion af fattigdom.

Jeg vil understrege, at både de europæiske 2030-mål og eventuelle nationale mål er politiske målsætninger, der ikke er bindende, og som ikke tilføjer flere kompetencer til EU. Derudover er det frivilligt, om man vil fastsætte nationale mål.

På rådsmødet vil jeg betone, at de nationale målsætninger skal tage udgangspunkt i de enkelte landes situationer.

For eksempel ligger Danmark højt både hvad angår beskæftigelse og opkvalificering, og derfor er pladsen til forbedringer tilsvarende mindre.

I forhold til fremtiden for det europæiske semester vil jeg fremhæve, at ESPCO-rådet fortsat bør inddrages i de beskæftigelsesmæssige og sociale aspekter af semestret.

[Det Europæiske Semester 2021]

Under semesterpunktet skal EPSCO-rådet vedtage to fælles udtalelser fra Beskæftigelseskomitéen og Socialkomitéen.

Den første udtalelse handler om semesterprocessen i 2021 og gør status over arbejdet i de to komitéer gennem det seneste år.

Regeringen vurderer, at udtalelsen giver et retvisende billede af arbejdet i de to komitéer og kan derfor støtte udtalelsen.

Den anden udtalelse fra komitéerne handler om Kommissionens forslag til en revideret social resultattavle.

Resultattavlen er et analytisk værktøj, der offentliggøres hvert år som en led i ”Den fælles beskæftigelsesrapport”. Den består i dag af 14 hovedindikatorer og en række sekundære indikatorer.

Med udtalelsen tilslutter EPSCO-rådet sig, at resultattavlen udvides med fire nye hovedindikatorer inden for: læring, børnefattigdom, beskæftigelse blandt personer med handicap og udgifter til bolig.

Samtidigt fremgår det, at landene endnu ikke er nået til enighed om Kommissionens forslag til nye sekundære indikatorer.

Regeringen ser positivt på, at ændringen bl.a. har til formål at afspejle EU’s nye 2030-mål inden for deltagelse i læring i resultattavlen.

Men regeringen ser også behov for yderligere tekniske afklaringer og flere drøftelser af de nye sekundære indikatorer.

På den baggrund kan regeringen støtte vedtagelsen af udtalelsen.

[Hovedbudskaberne i Socialkomitéen og Kommissionens fælles rapport om pension]

På rådsmødet skal EPSCO-rådet også vedtage hovedbudskaberne i Socialkomitéen og Kommissionens fælles rapport om pension.

Hovedbudskaberne peger på tværgående tendenser og udfordringer i EU-landene på pensionsområdet. Men de dykker altså ikke ned i de enkelte lande.

Regeringen kan byde det analytiske arbejde velkomment, men det er fortsat vigtigt for regeringen at understrege, at den nationale kompetence på pensionsområdet accepteres fuldt ud.

Med de ord kan regeringen støtte hovedbudskaberne.

[Rådskonklusioner om telearbejde]

På rådsmødet skal vi også vedtage rådskonklusioner om telearbejde – eller hjemmearbejde, som vi vil kalde det.

Rådskonklusionerne handler om, hvad vi kan gøre for at forbedre arbejdsforholdene på hjemmearbejdspladser henset til den store stigning i hjemmearbejde som følge af pandemien.

Rådskonklusionerne fokuserer på, hvordan vi gennem erfaringsudveksling med andre lande, med indspil fra arbejdsmarkedets parter og Kommissionens analyser kan adressere de negative og fremme de positive sider af hjemmearbejde.

Regeringen støtter, at vi skal adressere ulemperne og samtidig få det meste ud af fordelene ved hjemmearbejde – som meget tyder på vil være en udbredt arbejdsform også efter pandemiens ophør.

Regeringen kan derfor støtte rådskonklusionerne.

[Rådskonklusioner om de socioøkonomiske konsekvenser af COVID-19 for ligestilling]

Et andet sæt rådskonklusioner, som vi skal vedtage, handler om de socioøkonomiske konsekvenser af COVID-19 for ligestilling.

Rådskonklusionerne fremhæver, at pandemien har forværret ligestillingen på nogle områder.

Rådskonklusionerne opfordrer derfor til at arbejde for at fremme reelt lige muligheder for mænd og

kvinder i forbindelse med genopretningen, hvilket regeringen finder positivt.

Regeringen kan derfor støtte rådskonklusionerne.

[Politisk debat om social dialog og kollektive forhandlinger]

Sidste punkt på EPSCO-dagsordenen er en politisk debat om social dialog og kollektive forhandlinger. Formandskabet har udarbejdet et bredt debatoplæg med fokus på blandt andet genopretning, kapacitetsopbygning, samt hvordan vi sikrer organisering og overenskomstdækning af telearbejdere samt folk i atypiske ansættelsesforhold.

I mit indlæg på rådsmødet vil jeg blandt andet fremhæve det gode og konstruktive samarbejde regeringen har haft med parterne i forbindelse med covid-pandemien.

For så vidt angår spørgsmålet om kapacitetsopbygning, har Danmark og Sverige udarbejdet et non paper med bud på, hvordan man kan fremme social dialog og styrke national kapacitet. Oplægget er tidligere sendt til udvalget.

Fra dansk side bidrager vi meget gerne aktivt til at fremme social dialog i Europa gennem erfarings-

udveksling og gensidig læring. Danmark er et rigtigt godt eksempel på, at det virker, hvis man giver parterne magt, for så tager de ansvar. Det er samtidigt vigtigt, at parternes autonomi respekteres.

Endelig vil jeg tilkendegive, at vi ser frem til de to nye initiativer fra Kommissionen, hvor det ene skal sikre, at EU's konkurrenceretlige regler ikke er til hinder for, at platformsarbejdere indgår kollektive overenskomster, og det andet skal medvirke til ordentlige arbejdsforhold for platformsarbejdere. Jeg vil understrege, at det i Danmark er arbejdsmarkedets parter, der på nationalt plan sikrer løn- og arbejdsvilkår.

Men jeg vil klart tilkendegive, at vi er imod indførelsen af en tredje gruppe, altså en gruppe der hverken er lønmodtagere eller selvstændige.

[Eventuelt]

Til slut vil jeg gå til punktet ”eventuelt”.

På rådsmødet forventer formandskabet at give status på diverse aktuelle sager. Lad mig fremhæve to, der er væsentlige set fra et dansk perspektiv.

[Forordning 883]

Den første er revision af forordning 883 om koordination af sociale sikringsordninger.

Jeg forventer, at formandskabet vil oplyse, at man har afholdt trilog-forhandlinger om sagen den 1. marts 2021, og at Europa-Parlamentet og Rådet *fortsat* har svært ved at nå til enighed. Det er derfor fortsat usikkert, hvornår der kan indgås en endelig aftale.

Det kompromisforslag, der i øjeblikket ligger på forhandlingsbordet, er set med danske øjne ikke balanceret. Indtil der foreligger en endelig aftale, arbejder regeringen for at trække aftalen så meget som muligt i retning af de danske ønsker.

[Direktivet om kønslig ubalance i bestyrelser]

Formandskabet vil også give en status på direktivet om kønsbalance i bestyrelser.

Danmark har været en del af et blokerende mindretal mod direktivet siden 2012. Der foreligger ikke et nyt forslag til direktivet. Derfor har den danske position ikke ændret sig.

Danmark har været - og er fortsat - imod direktivforslaget, som man finder griber unødigt ind i virksomhedernes almindelige ledelsesret, og er for ufleksibelt for virksomhederne.

[Frokostdrøftelse om LGBTIQ-strategi]

Endelig har det portugisiske formandskab uden for den formelle dagsorden inviteret til en uformel frokostdrøftelse om Kommissions LGBTIQ-strategi. Her vil jeg fremhæve, at Danmark støtter op om Kommissionens LGBTIQ-strategi, og at vi er bekymrede over den stigende modstand mod LGBTI personers lige rettigheder.

Jeg vil også fremhæve, at jeg i forbindelse med den internationale dag mod homo- og transforbi – IDAHOT den 17. maj deltog i et polsk webinar arrangeret af Kommissionen om LGBTI-ligestilling i EU, og at jeg også var medunderskriver af et fælles europæisk ministerindlæg om vigtigheden af, at EU står vagt om menneskerettigheder og LGBTI personers vilkår – et indlæg, der blev bragt i flere større europæiske aviser, og som 14 andre ministre underskrev.

Tak for ordet.